

Et stort flertal af både røde og blå vælgere støtter en forsigtig og omkostningskrævende corona-indsats

Megafon har foretaget en meningsmåling for Cevea, hvor et repræsentativt udsnit af danskerne (N = 1.004) er blevet spurgt om deres holdning til en forsigtig indsats mod corona-epidemien i Danmark, som kan medføre store omkostninger. I dette notat ser vi nærmere på, om der er forskel i holdningerne mellem vælgere i rød og blå blok.

Resumé

- Et stort flertal af vælgere i både rød og blå blok mener, at politikerne skal gøre alt, hvad de kan for at begrænse konsekvenserne af corona-epidemien i Danmark, også selv om det kan have store omkostninger, eller det er usikkert, om indsatserne virker:
  - 90 pct. i rød blok og 70 pct. i blå blok erklærer sig enige i, at politikerne skal gøre alt, hvad de kan, selv om jeg skal betale 1% mere i skat.
  - 74 pct. i rød blok og 60 pct. i blå blok erklærer sig enige i, at politikerne skal gøre alt, hvad de kan, også selv om det er usikkert, at de konkrete indsatser virker.
  - 72 pct. i rød blok og 60 pct. i blå blok erklærer sig enige i, at politikerne skal gøre alt, hvad de kan, også selv om det betyder, at nedlukningen af Danmark fortsætter indtil 1. juni.
  - 71 pct. i rød blok og 56 pct. i blå blok erklærer sig enige i, at politikerne skal gøre alt, hvad de kan, også selv om det medfører, at der kommer 50.000 flere arbejdsløse.
- Det er tidligere blevet foreslået, at vælgere i rød blok i højere grad end vælgere i blå blok er villige til at acceptere store omkostninger ved corona-indsatsen, fordi de oftere er ansat i den offentlige sektor, og derfor er mindre eksponerede for de økonomiske konsekvenser heraf. Dette er der dog ikke noget i data, der tyder på; når vi kontrollerer for, om vælgere føler sig udsatte for at blive arbejdsløse som følge af corona-epidemien, består forskellene mellem de to vælgergrupper.

KONTAKT

Asbjørn Sonne Nørgaard,
asn@cevea.dk; Telefon
21725413

FORFATTERE

Simon Bruun og Asbjørn
Sonne Nørgaard

NOTAT

Tema: Corona
Publiceret d. 22. april 2020

CITAT

Nærværende notat må kun citeres med udtrykkelig kildehenvisning til Cevea.

EN ØGET POLITISERING I FOLKETINGET

De første uger af indsatsen mod corona-epidemien var præget af en politisk konsensus i Folketinget. Støttepartier såvel som oppositionspartier bakkede op om regeringens forsigtige linje, hvor man heller ville gå et skridt for langt end et skridt for kort. Langsomt er oppositionspartierne dog begyndt at udfordre regeringens forsigtige linje, og særligt i forbindelse med diskussionen af genåbningen af Danmark efter påsken viste de politiske modsætninger sig. Uenighederne synes at dreje sig om, hvorvidt regeringens linje er *for* forsigtig og med for store omkostninger særligt for erhvervslivet.

Her er det relevant at spørge, om også vælgerne er klar til at politisere corona-indsatsen, eller om krisesituationen i vælgeres øjne kalder på indbyrdes forståelse og støtte til en fortsat forsigtig indsats, også selv om den kan have store omkostninger.

Cevea har tidligere vist, at danskerne generelt udviser stor opbakning til de politiske indsatser for at bekæmpe corona-epidemien, selv hvis indsatserne indebærer store omkostninger for den enkelte og samfundet.¹ I dette notat ser vi nærmere på, om der er forskel på, hvordan rød og blå bloks vælgere forholder sig til samme spørgsmål.

BRED OPBAKNING I BEFOLKNINGEN PÅ TVÆRS AF POLITISKE BLOKKE

Figur 1 viser, hvordan vælgerne i de to politiske blokke forholder sig til en indsats mod corona-epidemien, hvor politikerne gør alt, hvad de kan for at begrænse dens konsekvenser.² Respondenterne er blevet bedt om at erklære sig enige eller uenige i fire typer af indsatser: (i) hvor skatten stiger med 1 pct.; (ii) hvor det er usikkert, om den konkrete indsats virker; (iii) hvor arbejdsløsheden stiger med 50.000 personer; og (iv) hvor nedlukningen af Danmark forlænges indtil 1. juni.

Som det fremgår af figuren er der bred opbakning på tværs af de politiske blokke til, at politikerne skal gøre alt, hvad de kan for at begrænse konsekvenserne af corona-epidemien, også selv om det kan have store omkostninger, eller det er usikkert, om den konkrete indsats virker. Størst er opbakningen i rød blok, hvor 90 pct. støtter op om en indsats, der indebærer en skattestigning på 1 pct.; 74 pct. støtter op om en indsats, hvor det er usikkert, om den konkrete indsats virker; 72 pct. støtter op om en indsats, der indebærer en forlængelse af nedlukningen af Danmark indtil 1. juni; og 71 pct. støtter op om en indsats, der medfører 50.000 flere arbejdsløse.

¹ Cevea (2020). *Danskerne udviser stort samfundssind – også når de selv skal til lommerne.*

² Opdelingen i rød og blå blok tager udgangspunkt i, hvad vælgerne stemte ved seneste folketingsvalg. Rød blok omfatter Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet. Blå blok omfatter Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Klaus Riskær Pedersen, Liberal Alliance, Kristendemokraterne, Dansk Folkeparti og Venstre.

Figur 1: Holdninger til en forsigtig og omkostningskrævende indsats mod corona-epidemien, fordelt på politiske blokke, pct.

Kilde: Megafon for Cevea.

Note: Spørgsmål: Er du enig eller uenig i følgende udsagn? Svar kategorier: Helt enig, overvejende enig, hverken/eller, overvejende uenig, helt uenig og ved ikke. N for rød blok = 497/blå blok = 437.

Selv om opbakningen ikke er helt så massiv som blandt rød bloks vælgere, er der også et stort flertal blandt blå bloks vælgere, der støtter de fire indsatser. Her er tallene hhv. 70 pct., 60 pct., 60 pct. og 56 pct. Der tyder således på, at vælgere i rød blok såvel som i blå blok i tråd med regeringens linje foretrækker en forsigtig indsats mod corona-epidemien, også selv om det kan medføre omkostninger for den enkelte såvel som samfundet.

Klassiske repræsentationsteorier foreskriver, at politikerne i et repræsentativt demokrati ideelt set bør afspejle de repræsenteredes holdninger, ønsker og interesser.³ Det indebærer, at politikerne er responsive, og at de handler i overensstemmelse med deres vælgere syn på centrale samfundsanliggender. I et demokratisk perspektiv er det derfor værd at overveje, om politikerne i den nuværende situation handler i borgernes interesser på en lydør måde. Nærværende data indikerer i hvert fald, at det (uagtet politisk tilhørsforhold) ikke er i den brede befolknings interesse med en mere aggressiv og risikobetonet indsats mod corona-epidemien, sådan som flere af for tiden oppositionspartierne slår til lyd for.

BEKYMRING FOR ARBEJDSLØSHED HAR INGEN FORKLARINGSKRAFT

Det er nærliggende at forvente, at bekymringen for at blive arbejdsløs som følge af corona-epidemien kan påvirke vælgernes opbakning til en forsigtig og omkostningskrævende indsats mod corona-epidemien. Tidligere er der også blevet spekuleret i, om vælgere i rød blok i højere grad end vælgere i blå blok er villige til at acceptere store økonomiske omkostninger ved corona-indsatsen, fordi de oftere er ansat i den offentlige sektor, og derfor er mindre eksponerede for de økonomiske konsekvenser heraf.⁴ Med det forstås, at deres valg om at prioritere at redde menneskeliv over økonomi bunder i, at de økonomiske konsekvenser primært rammer den private sektor i form af flere konkurser og fyringer.

Ved nærmere undersøgelse tyder det dog ikke på, at denne forklaring har noget for sig. Det viser resultaterne af en regressionsanalyse, som er at finde i appendikset (Tabel A1). Selv når vi kontrollerer for vælgernes bekymring for at miste deres job samt en række andre sociodemografiske faktorer, der kan tænkes at påvirke den undersøgte sammenhæng, er der stor og usvækket opbakning til usikre og omkostningskrævende indsatser mod corona-epidemien. Forskellene mellem de politiske blokke forbliver i store træk også uændrede. Således synes bekymringen for at blive arbejdsløs som følge af corona-epidemien ikke at have nogen større selvstændig forklaringskraft, ej heller på forskellene mellem vælgere i rød og blå blok.

³ Pitkin, H.F. (1967). *The concept of representation*. Berkeley: University of California Press.

⁴ Olsen, A.L. (2020, marts). Corona-epidemien er de unge mod de gamle. *Berlingske*.

DATA OG METODE

Resultaterne bygger på en internetundersøgelse blandt medlemmer af MEGAFON-panelet. Undersøgelsen blev gennemført i perioden 30. marts til 1. april 2020.

Målgruppen for undersøgelsen er fastsat til personer i alderen 18 år og derover.

Der er gennemført 1.004 interview til undersøgelsen. For en undersøgelse af denne art er 1.000 et passende antal interview til at give tilstrækkelig statistisk sikkerhed for de opnåede resultater.

Svarmaterialet er vægtet efter køn, alder, bopælsområde og parti i forhold til den aktuelle fordeling af Danmarks befolkning (kilde: Danmarks Statistik, "Folketal pr. 1. juli 2019 efter køn, område, alder og tid" – www.statistikbanken.dk).

APPENDIKS

Tabel A1: Lineær regressionsanalyse. Sammenligning af vælgernes holdning til omkostningerne forbundet ved corona-indsatsen

	Afhængig variabel:							
	1 pct. mere i skat		Usikker virkning		50.000 flere arbejdsløse		Nedlukning indtil 1. juni	
	Model 1	Model 2	Model 3	Model 4	Model 5	Model 6	Model 7	Model 8
Konstant	0,76*** (0,03)	0,73*** (0,05)	0,70*** (0,03)	0,72*** (0,05)	0,74*** (0,04)	0,76*** (0,05)	0,71*** (0,04)	0,72*** (0,05)
Politisk blok (ref. Rød blok)								
Blå blok	-0,18*** (0,02)	-0,20*** (0,03)	-0,09*** (0,02)	-0,11*** (0,03)	-0,12*** (0,02)	-0,15** (0,03)	-0,08*** (0,02)	-0,09** (0,03)
Andre partier, ved ikke mv.	-0,29*** (0,04)	-0,30*** (0,05)	-0,13** (0,04)	-0,12* (0,05)	-0,17*** (0,05)	-0,17** (0,05)	-0,09 (0,05)	-0,09 (0,06)
Bekymring for arbejdsløshed	-	0,08 (0,05)	-	0,08 (0,05)	-	0,08 (0,05)	-	0,02 (0,05)
Øvrige kontroller?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
R ²	0,18	0,19	0,07	0,06	0,08	0,08	0,07	0,07
Justeret R ²	0,16	0,17	0,05	0,03	0,07	0,05	0,06	0,04
Observationer	856	595	843	587	826	575	847	587

Note: * $p < 0,05$; ** $p < 0,01$; *** $p < 0,001$. Standardfejl i parentes. Sammenhæng mellem politisk blok og enighed i, at politikerne skal gøre alt, hvad de kan for at begrænse konsekvenserne af corona-epidemien i Danmark, også selv om jeg skal betale 1 pct. mere i skat (model 1-2); også selv om, de er usikre på, om de konkrete indsatser virker (model 3-4); også selv om det medfører, at der kommer 50.000 flere arbejdsløse (model 5-6); også selv om det betyder, at nedlukningen af Danmark fortsætter indtil 1. juni (model 7-8). De afhængige variable er skaleret fra 0 til 1, hvor 0 helt uenig og 1 er helt enig. Bekymring for arbejdsløshed omfatter, i hvilken grad respondenterne er bekymrede for at blive arbejdsløse som følge af corona-epidemien. Variablen er skaleret fra 0 til 1, hvor 0 er slet ikke og 1 er i meget høj grad. Øvrige kontroller omfatter køn, alder, indkomst og bopælsregion, men er udeladt af modellerne af pladshensyn.